

Waarom een gemeentebreed ondernemersfonds van waarde kan zijn voor toeristisch-recreatieve ondernemingen in Meierijstad

De toeristisch-recreatieve sector in Meierijstad is veelzijdig en onderscheidend. Van minicampings bij agrarische bedrijven en kleinschalige verblijfsrecreatie tot grotere voorzieningen voor verblijf en dagrecreatie, zoals Streekpark Kienehoef, de Vlagheide en de Noordkade. Samen dragen deze ondernemingen en gebieden bij aan ontspanning, leefbaarheid, lokale economie en het imago van Meierijstad als aantrekkelijke gemeente om te verblijven én te bezoeken.

Tegelijkertijd is de sector versnipperd over een groot grondgebied, bestaat zij grotendeels uit kleinere bedrijven en staat zij voor veranderingen. Een gemeentebreed ondernemersfonds kan juist in deze context een belangrijke rol spelen: als verbindend instrument, investeringsfonds en aanjager van samenwerking en innovatie.

Eén fonds voor gezamenlijke vooruitgang

Het fonds werkt vanuit het principe “*What’s in it for us?*” in plaats van “*What’s in it for me?*”. Dat betekent: collectieve investeringen die héél Meierijstad sterker maken, zoals:

- versterking van het vestigingsklimaat
- behoud van bedrijven, voorzieningen en werkgelegenheid
- ondersteuning van een bloeiend verenigingsleven
- samenwerking tussen sectoren en met het onderwijs
- bijdragen van alle niet-woningen

Oplossingen voor de uitdagingen die bij ondernemers spelen liggen niet alleen binnen de sector, maar juist in de breedte, door samenwerking met andere sectoren kunnen oplossingen worden gevonden en nieuwe kansen worden verzilverd.

Een gemeentebreed fonds maakt het mogelijk:

- om projecten te financieren die anders niet van de grond komen
- om tijd vrij te maken voor samenwerking (coördinatie, organisatie, vrijwilligersondersteuning)
- om te investeren in collectiviteit en leefbaarheid binnen kernen, wijken en buitengebieden.

Van losse initiatieven naar gezamenlijke slagkracht

Toeristisch-recreatieve ondernemingen opereren vaak individueel of in kleine verbanden. Dat past bij het ondernemerschap, maar maakt het lastig om gezamenlijk te investeren in grotere of meerjarige opgaven, zoals:

- zichtbaarheid en positionering van Meierijstad als bestemming
- kwaliteit en samenhang van routes, beleving en voorzieningen
- innovatie, digitalisering en data-gebruik
- aansluiting op regionale en landelijke trends in recreatie en toerisme.

Een gemeentebreed ondernemersfonds maakt het mogelijk om collectief te investeren in thema’s die het individuele bedrijf overstijgen, maar waarvan álle ondernemers profiteren.

Voorbeeld uit andere gemeenten: ondernemersfondsen worden ingezet voor meerjarige route- en belevingsprogramma's (fietsen, wandelen, food, cultuur), inclusief onderhoud, digitale ontsluiting en gezamenlijke promotie. Individueel niet haalbaar, gezamenlijk wel.

Aanvulling op Bezoek Meierijstad: van promotie naar ontwikkeling

Bezoek Meierijstad vervult een belangrijke rol in de promotie van cultuur, natuur, evenementen en horeca. Een ondernemersfonds kan hier inhoudelijk en strategisch op aansluiten, door ruimte te bieden voor investeringen die verder gaan dan promotie alleen, zoals:

- kwaliteitsverbetering van routes en recreatieve knooppunten
- innovatieve toepassingen (digitale gidsen, data-analyse, AI-gestuurde bezoekersinformatie)
- nieuwe arrangementen die verblijf, dagrecreatie, horeca en cultuur verbinden
- betere koppeling tussen fysieke TIP's en het online platform.

Zo ontstaat een samenhangend model: Bezoek Meierijstad als etalage, het ondernemersfonds als investeringsmotor achter de schermen.

Een eerlijk en efficiënt organisatiemodel voor kleinschalige ondernemers

Veel kleinere recreatieve ondernemers zijn aangesloten bij de VRM (Verenigde Recreatie-ondernemers Meierijstad). Een gemeentebreed ondernemersfonds kan hier efficiënt op aansluiten:

- de bijdrage aan het ondernemersfonds kan de huidige contributie (deels of geheel) vervangen
- collectieve projecten worden professioneler georganiseerd en gefinancierd
- ondernemers hoeven minder tijd te steken in losse overleggen en fondsenwerving
- er ontstaat meer continuïteit en voorspelbaarheid in middelen.

Het fonds fungeert daarmee niet als extra laag, maar als vereenvoudiging en versterking van de bestaande organisatiekracht.

Voorbereid zijn op de toekomst van recreatie en toerisme

De toeristisch-recreatieve sector staat de komende jaren voor veranderingen:

- toenemend gebruik van data & AI voor bezoekerssturing en marketing
- energietransitie en verduurzaming van verblijfsrecreatie
- veranderend landschap door stoppende agrarische bedrijven
- groei van recreatie dichtbij huis
- hogere verwachtingen van gasten op het gebied van kwaliteit en beleving.

Een ondernemersfonds maakt het mogelijk om nu al te investeren in deze toekomstige opgaven.

Voorbeelden uit andere gemeenten:

- gezamenlijke energiescans en verduurzamingsprogramma's voor campings en recreatiebedrijven
- data-gedreven inzichten in bezoekersstromen en verblijfsduur

- pilots met slimme technologie (digitale informatiepunten, route-apps, reserveringsintegratie)
- herontwikkeling van vrijkomende erven naar recreatieve functies in samenhang met het landschap.

Meerwaarde door samenwerking met zorg, sport, cultuur en onderwijs

Toeristisch-recreatieve ondernemingen hebben grote kansen in samenwerking met andere sectoren:

- Zorg: recreatie als dagbesteding, rust- en herstelplekken, toegankelijk toerisme
- Sport: sportevenementen, arrangementen, trainingslocaties en toernooien
- Cultuur: festivals, exposities, erfgoedroutes, samenwerking met Noordkade
- Onderwijs: stages, leerwerkplekken, innovatieprojecten, gastvrijheidsopleidingen.

Een gemeentebreed ondernemersfonds maakt deze samenwerkingen structureel mogelijk, omdat ook deze partners bijdragen en profiteren. Daarmee ontstaat een breder recreatief ecosysteem, in plaats van losse initiatieven.

Van verspreiding naar samenhang in een grote gemeente

Meierijstad is ruim en divers. Juist daarom is samenhang belangrijk. Een ondernemersfonds kan bijdragen aan:

- betere verbinding tussen kernen, buitengebied en recreatieve hotspots
- spreiding van bezoekers over de gemeente
- meer verblijfswaarde en langere bezoekduur
- gezamenlijke programmering en seizoenverlenging.

Door gezamenlijk te investeren ontstaat meer dan de som der delen: een herkenbaar en sterk recreatief profiel voor Meierijstad als geheel.

Organisatie en zeggenschap

De middelen worden door de gemeente overgemaakt naar een onafhankelijke stichting of vereniging, bijvoorbeeld de (nog op te richten) Stichting Ondernemersfonds Meierijstad. Die stichting:

- heeft een bestuur dat representatief is voor de lokale ondernemers en instellingen
- werkt met gebiedsgerichte trekkingsrechten (bijvoorbeeld bedrijventerreinen, kernen en buitengebied. Alle andere indelingen zijn mogelijk en worden bepaald door de partijen zelf)
- legt jaarlijks verantwoording af over de inkomsten en uitgaven aan de deelnemers en aan de gemeente.

Per trekkingsgebied wordt besloten over de voor dat trekkingsgebied beschikbare middelen. De organisaties die bijdragen beslissen dus zelf over de inzet van de middelen. Een ondernemersfonds wordt gebouwd op bestaande collectieven die de regie nemen in hun trekkingsgebied. Het bestuur van de Stichting doet de feitelijke betalingen. De gemeenteraad stelt alleen de OZB-verordening en de samenwerkingsovereenkomst vast.

Zie voor meer informatie: www.ondernemersfondsmeierijstad.nl

Voorbeelden van concrete, vernieuwende initiatieven die met (of dankzij) een gemeentebreed ondernemersfonds zijn opgezet

Meerjarig recreatief routenetwerk met beleving & onderhoud

- Wat: Een meerjarig programma voor wandel- en fietsroutes waarin recreatieondernemers samen investeerden in:
 - kwaliteitsverbetering van routes (verharding, rustpunten, zichtlijnen)
 - beleefelementen (kunst, verhalen, erfgoed)
 - digitaal ontsloten routes (apps, QR-verhalen, arrangementen)
 - structureel onderhoud en doorontwikkeling
- Samenwerking tussen:
 - recreatieondernemers (campings, B&B's, horeca)
 - terreinbeheerders en agrariërs
 - cultuurpartners
 - gemeente
- Waarom een ondernemersfonds nodig was:
 - Het ging om meerjarige investeringen en onderhoud
 - Individuele bedrijven profiteerden, maar konden dit niet alleen financieren
- Meerwaarde:
 - Langere verblijfsduur van gasten
 - Betere spreiding van bezoekers
 - Hogere bestedingen bij verblijfsrecreatie en horeca

Gezamenlijk data- & AI-programma voor recreatie en toerisme

- Wat: Een sectorbreed data-programma met:
 - inzicht in herkomst bezoekers
 - seizoenspatronen
 - routegebruik
 - druktemomenten
 - verblijfsduur en herhaalbezoek
- Samenwerking tussen:
 - Recreatieondernemers
 - Horeca
 - Gemeente
 - toeristisch platform
- Waarom een ondernemersfonds nodig was:
 - Data-infrastructuur, dashboards en analyse zijn structureel en kostbaar
 - Alleen collectief rendabel
- Meerwaarde:
 - Betere marketing en arrangementen
 - Inzicht voor investeringsbeslissingen
 - Slimme spreiding van recreatiedruk

Recreatie × horeca × winkelcentra: arrangementen & bestedingsverlenging

- Wat: Arrangementen die:
 - overnachting + horeca + winkelbezoek combineren

- recreanten actief naar centrumgebieden leiden
- kortings- of belevingsprogramma's bieden
- Samenwerking tussen:
 - minicampings en verblijfsrecreatie
 - centrumondernemers
 - horeca
 - toeristisch platform
- Waarom een ondernemersfonds nodig was:
 - Coördinatie en gezamenlijke marketing zijn essentieel
 - Geen individueel verdienmodel voor organisatie
- Meerwaarde:
 - Extra bestedingen in centra
 - Betere verbinding tussen buitengebied en kernen
 - Grotere economische spin-off van toerisme.

Recreatie & vrijkomend agrarisch vastgoed (VAB's)

- Wat: Collectieve ondersteuning voor:
 - herontwikkeling van stoppende agrarische bedrijven naar recreatieve functies
 - kwaliteitsborging en landschappelijke inpassing
 - koppeling met bestaande recreatiebedrijven en routes
- Samenwerking tussen:
 - Recreatieondernemers
 - Agrariërs
 - Landschapsorganisaties
 - gemeente
- Waarom een ondernemersfonds nodig was:
 - Advies, ontwerp en proceskosten zijn niet individueel terug te verdienen
 - Collectieve aanpak voorkomt versnippering
- Meerwaarde:
 - Meer recreatieve capaciteit
 - Behoud landschappelijke kwaliteit
 - Nieuwe verdienmodellen in het buitengebied.

Recreatie × zorg: herstel, rust en dagbesteding

- Wat: Recreatieve voorzieningen ingezet voor:
 - Dagbesteding
 - Herstelzorg
 - Respijtzorg
 - toegankelijk toerisme
- Samenwerking tussen:
 - Recreatiebedrijven
 - Zorginstellingen
 - welzijnsorganisaties
- Waarom een ondernemersfonds nodig was:
 - Zorgpartijen hebben beperkte middelen
 - Maatschappelijke waarde groot, maar commercieel beperkt

- Meerwaarde:
 - Bezetting buiten piekseizoenen
 - Nieuwe doelgroepen
 - Positief maatschappelijk profiel

Recreatie × sport: evenementen en seizoensverlenging

- Wat:
 - Sportevenementen (fietsen, hardlopen, outdoor) gekoppeld aan verblijfsrecreatie
 - trainingsweken en toernooien
 - arrangementen voor sportverenigingen
- Samenwerking tussen:
 - Sportverenigingen
 - Recreatiebedrijven
 - Horeca
 - gemeenten
- Waarom een ondernemersfonds nodig was:
 - Evenementenorganisatie en promotie zijn structureel
 - Coördinatie tussen sectoren nodig
- Meerwaarde:
 - Seizoensverlenging
 - Meer overnachtingen
 - Extra horeca-omzet

Energie- en verduurzamingsprogramma voor recreatiebedrijven

- Wat:
 - Collectieve energiescans
 - gezamenlijke inkoop
 - pilots met opslag en netontlasting
 - kennisdeling.
- Samenwerking tussen:
 - Recreatieondernemers
 - Energiecoöperaties
 - gemeente
- Waarom een ondernemersfonds nodig was:
 - Individuele bedrijven missen schaal en kennis
 - Collectief ontstaat betaalbaarheid
- Meerwaarde:
 - Lagere energielasten
 - Toekomstbestendige bedrijven
 - Duurzaam imago

Een gemeentebreed ondernemersfonds maakt voor de toeristisch-recreatieve sector mogelijk:

- meerjarige investeringen (routes, data, energie)
- innovatie (AI, digitale beleving)
- verbinding tussen verspreide locaties

- samenwerking met horeca, winkels, zorg, sport en cultuur
- nieuwe verdienmodellen en seizoensverlenging
- minder versnippering en meer samenhang.